

ODŮVODNĚNÍ

návrhu novely vyhlášky č. 346/2013 Sb. o předkládání výkazů bankami a pobočkami zahraničních bank České národní bance, ve znění vyhlášky č. 216/2014 Sb.

OBEČNÁ ČÁST

Předkládaný návrh vyhlášky nepodléhá hodnocení dopadů regulace (RIA) v souladu s postupem podle procesních pravidel „Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace (RIA)“, schválených usnesením vlády č. 922 ze dne 14. prosince 2011, ve znění změny schválené usnesením vlády č. 26 ze dne 8. ledna 2014. Na základě zpracovaného Přehledu dopadů návrhu právního předpisu, který byl ČNB předložen Úřadu vlády v rámci podkladů pro vypracování Plánu přípravy vyhlášek na rok 2015, rozhodl ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu a předseda LRV dne 22. prosince 2014 (čj. 18518/2014-OKL) o neprovedení RIA.

Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

V souladu s platnou právní úpravou podle § 41 odst. 3 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, je bankovní výkaznictví upraveno prováděcí vyhláškou č. 346/2013 Sb., o předkládání výkazů bankami a pobočkami zahraničních bank České národní bance, ve znění vyhlášky č. 216/2014 Sb. Stávající vyhláška zabezpečuje systém sběru dat od bank a poboček zahraničních bank, který souvisí s harmonizací v oblasti statistiky a dohledu, kterou postupně provádí ČNB podle požadavků a standardů ECB a Evropské unie. Obecně se jedná o předpis technického charakteru. Získávané údaje jsou potřebné pro plnění úkolů v oblasti měnové politiky, statistik v působnosti ČNB, dohledu nad finančním trhem, finanční stability, peněžního oběhu apod., a to jak z pohledu národního, tak i mezinárodních závazků spojených s členstvím ČR v EU.

Návrh změn ve výkaznictví bank a poboček zahraničních bank vychází zejména z požadavků Evropské unie na další postupnou implementaci jednotných reportovacích rámců. Rozhodující část bankovního výkaznictví se řídí přímo použitelnými předpisy EU, v daném případě prováděcím nařízením Komise (EU) č. 680/2014 ze dne 16. dubna 2014, kterým se stanoví prováděcí technické normy, pokud jde o podávání zpráv institucí pro účely dohledu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013. Výkaznictví podle tohoto nařízení EU se provádí přímo a nemá dopad do vyhlášky. Adaptace národního výkaznictví na přímo použitelné předpisy EU, zejména rušením národních výkazů v oblastech pokrytých těmito přímo použitelnými předpisy, v rozhodující míře proběhla již ve výkaznictví pro roky 2014 a 2015.

V roce 2016 většina nových požadavků vychází z obecných pokynů a doporučení podle čl. 16 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví), které jsou vedle přímo použitelných regulačních a prováděcích technických norem dalším nástrojem orgánů dohledu k zajištění harmonizace zejména v oblasti jednotných, účinných a efektivních postupů dohledu. Každý příslušný orgán musí nejpozději do 2 měsíců od vydání těchto obecných pokynů potvrdit, zda se jimi řídí nebo hodlá řídit. V případě, že se těmito pokyny řídit nehodlá, informuje o tom orgán pro bankovníctví, který o této skutečnosti dále informuje ve své zprávě Evropský parlament, Radu a Komisi spolu se sdělením, jak hodlá zajistit, aby se příslušný orgán těmito obecnými pokyny řídil do budoucna. Z obsahového hlediska tyto obecné pokyny upravují jiné oblasti než výše uvedená přímo použitelná prováděcí nařízení, případně je dále rozvíjejí.

Novela vyhlášky není transpoziční. Navrhované úpravy zajišťují zejména soulad s obecnými pokyny vydanými Evropským orgánem pro bankovníctví (EBA), které se týkají plánů financování a úrokového rizika investičního portfolia, tj. oblastí, které nejsou pokryty prováděcím nařízením č. 680/2014 a k jejichž naplňování se ČNB přihlásila (s odloženou účinností u plánů financování z důvodu zajištění dostatečné doby na legislativní ukotvení a přípravu vykazujících osob na pravidelný reporting). Pokud jde o vztah k nařízení Komise 2015/63, navrhované změny výkaznictví zajišťují potřebné informace k výpočtu příspěvků do Fondu pojištění vkladů a Fondu pro řešení krize, který je podrobně upraven v relevantních obecných pokynech.

V rámci úprav bankovního výkaznictví dojde od roku 2016 k následujícím hlavním změnám:

- a) zavedení nového výkazu v oblasti plánů financování na individuálním a konsolidovaném základě podle obecných pokynů k harmonizovaným definicím a vzorům pro plány financování úvěrových institucí podle doporučení A4 ESRB/2012/2 (EBA/GL/2014/04) k zajištění souladu s těmito pokyny, ke kterému se ČNB zavázala,
- b) zavedení nového výkazu na individuálním základě v oblasti výkonných a nevýkonných expozic a expozic s úlevou, který zajistí srovnatelné informace v rámci celého bankovního sektoru (výkaz zatím existuje pouze na konsolidovaném základě); nový výkaz vychází z jednotné doporučené mezinárodní klasifikace aktiv a umožní kromě jiného poskytovat srovnatelné údaje za celý bankovní sektor,
- c) zavedení nového výkazu o pojištěných pohledávkách z vkladů v návaznosti na nový způsob výpočtu příspěvku do Fondu pojištění vkladů (na základě § 41ca zákona o bankách a obecných pokynů EBA upravujících metody výpočtu příspěvků do systému pojištění vkladů EBA/GL/2015/10) a příspěvku do Fondu pro řešení krize (stanoveného podle zákona o ozdravných postupech a řešení krize na finančním trhu a nařízení Komise č. 2015/63),
- d) úpravy stávajícího výkazu BD (ČNB) 23–04 „Hlášení o úrokovém riziku banky/pobočky zahraniční banky“ tak, aby byl v souladu s obecnými pokyny EBA k úrokovému riziku investičního portfolia, které budou platné v době účinnosti návrhu vyhlášky,
- e) dílčí úpravy výkazu E (ČNB) 5–04 „Hlášení o organizační struktuře a kvalifikovaných účastech banky/pobočky zahraniční banky“ spočívající ve zrušení některých datových oblastí, kde potřebné údaje budou přebírány ze základních registrů (informace o řídicích orgánech banky) a v drobných doplněních datových oblastí.

Dopady na podnikatelský sektor

Do stávajícího výkaznictví bank a poboček zahraničních bank je třeba promítnout aktualizované požadavky v oblasti sběru dat. Vzhledem k tomu, že navrhované úpravy vycházejí především z evropských předpisů, které musí banky naplňovat, neexistuje zde i přes dílčí zvýšení zátěže pro banky jiná alternativa. Vyhodnocení nákladů na nový reporting je součástí jeho přípravy (impact assessment v rámci přípravy implementačních technických standardů nebo obecných pokynů EBA, příslušných novel sektorových zákonů). Požadavky jsou tedy předem známé a banky se na jejich implementaci již připravují. Předkládaný návrh nevyžaduje zásadní změny jejich činnosti.

Z hlediska dopadů do činnosti ČNB budou získávané údaje nadále sloužit k plnění úkolů ČNB.

Další specifické dopady

Předkládaná novela vyhlášky nemá dopady na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, územní samosprávné celky, nebude mít sociální dopady, ani dopady na spotřebitele a na životní prostředí. Navrhovaná úprava nemá dopady na oblast rovnosti mužů a žen, na specifické skupiny obyvatel, na osoby sociálně slabé, ani na osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny.

Navrhovaná právní úprava neobsahuje ustanovení, která by byla předmětem diskriminace nebo korupčního rizika, ani nemá dopady ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů nebo k výkonu státní statistické služby.

Konzultace

Veškeré požadavky na změny ve sběru dat byly s bankami a pobočkami zahraničních bank projednávány. Výsledná podoba výkaznictví byla projednána a dohodnuta na úrovni České bankovní asociace.

Návrh vyhlášky byl rovněž konzultován s Ministerstvem financí.

Návrh vyhlášky byl dále předložen Českému statistickému úřadu, aby jeho případné požadavky na statistické údaje mohly být v materiálu zohledněny.

Návrh vyhlášky nepodléhá konzultaci s Evropskou centrální bankou podle Rozhodnutí Rady č. 98/415/ES ze dne 29. června 1998 o konzultacích vnitrostátních orgánů s Evropskou centrální bankou k návrhům právních předpisů.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním k jejímu vydání a s právem Evropské unie

Předkládaná vyhláška je v souladu s rozsahem zákonného zmocnění na vydání prováděcí vyhlášky podle § 41 odst. 3 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění zákona č. 227/2013 Sb.

Návrh vyhlášky není v rozporu s právem Evropské unie.

Předkládaný návrh nepředstavuje zvýšené riziko z hlediska proveditelnosti a vynutitelnosti. Respektování právní úpravy je zajištěno prostředky správního řízení.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K bodu 1 až 3 a 17

Legislativně technické úpravy v návaznosti na zrušení výkazu, u kterého k 1. dubnu 2015 došlo k ukončení jeho sestavování a předkládání na základě zvláštního ustanovení (§ 15) v souvislosti se zavedením jednotného reportovacího rámce v oblasti likvidity. Současně se ruší popis výkazu v příloze č. 1 vyhlášky.

K bodu 4 až 7 a 22

Legislativně technické úpravy v návaznosti na zavedení výkazu o výkonných a nevýkonných expozicích na individuálním základě, který čtvrtletně sestavují banky a pobočky zahraničních bank. Vymezení obsahové náplně výkazu je uvedeno v bodu 39 přílohy č. 1 vyhlášky. Tento výkaz je již ve shodném rozsahu vyžadován na konsolidovaném základě na základě přímo

použitelného předpisu EU. Jeho zavedení na individuální úrovni umožní získat kompletní informace za celý bankovní sektor a poskytne tak údaje podle jednotné statistické klasifikace pohledávek srovnatelné i v mezinárodním měřítku.

K bodu 8 až 11 a 22

Formální úprava struktury ustanovení dosavadního § 6 a 7 zavádí nové roční výkazy pro banky na individuálním i konsolidovaném základě. Vykazování plánů financování plně koresponduje s požadavky na jejich strukturu i termíny předkládání podle obecných pokynů k harmonizovaným definicím a vzorům pro plány financování úvěrových institucí podle doporučení A4 ESRB/2012/2 (EBA/GL/2014/04). Dále se pro banky a pobočky bank z jiného než členského státu zavádí čtvrtletní výkaz o pojištěných pohledávkách z vkladů. Výkaz poskytne informace o výši pojištěných pohledávek z vkladů a o výši krytých pohledávek z vkladů, která vstupuje do výpočtu příspěvku bank, družstevních záložen a poboček zahraničních bank z jiného než členského státu do Fondu pojištění vkladů, a to na základě § 41ca zákona o bankách a obecných pokynů EBA upravujících metody výpočtu příspěvků do systému pojištění vkladů (EBA/GL/2015/10). Tyto informace jsou také určeny pro výpočet příspěvku do Fondu pro řešení krize stanoveného podle zákona o ozdravných postupech a řešení krize na finančním trhu a nařízení Komise č. 2015/63. Vymezení obsahové náplně výkazů je uvedeno v bodu 37, 38 a 40 přílohy č. 1 vyhlášky.

K bodu 12 a 14

Legislativně technické úpravy navazující na předchozí změny.

K bodu 13

Doplněním výkazu do ustanovení tohoto odstavce se upravuje rozsah jeho předkládání.

K bodu 15

Zrušuje se předkládání doplňkových informací k výkazu Bil (ČNB) 1-12 ohledně výše závazků vůči jednotlivým mezinárodním institucím. V nové metodice BPM6 není explicitně stanoven požadavek na vykazování zahraniční zadluženosti podle jednotlivých věřitelů. Struktura dat zavedená ve výkazech pro měnovou a finanční statistiku je dostačující i pro pokrytí současných potřeb platební bilance v této oblasti. Nově se zavádí komentář k novým výkazům týkajícím se plánů financování, který bude předkládán v případě použití inovativních struktur financování. V příloze č. 4 vyhlášky je provedena korespondující úprava zrušením textu dosavadního bodu 1 a doplněním popisu obsahu nového komentáře.

K příloze č. 1 (bod 16 až 22)

V návaznosti na předchozí změny se v příloze č. 1 provádějí odpovídající úpravy. Současně se doplňují základní popisy nově zaváděných výkazů a upravují některé stávající popisy tak, aby korespondovaly s navrhovanými změnami bankovního výkaznictví (rušení datových oblastí v zájmu snížení reportovací zátěže, dílčí úpravy datových oblastí).

K příloze č. 4 (bod 23)

Zpřesňuje se znění obsahu povinného komentáře k výkazu BD (ČNB) 23-04 tak, aby zohledňoval nové požadavky dané obecnými pokyny EBA pro úrokové riziko investičního portfolia, které budou platné v době účinnosti návrhu vyhlášky. Navrhované úpravy zvýší využitelnost výkazu pro dohled v oblasti úrokového rizika investičního portfolia a pro citlivostní analýzu tohoto rizika, která je součástí zátěžových testů ČNB a vybraných bank. Specifikace obsahu komentáře k výkazu umožní lépe posoudit metodiku výpočtu a výsledky standardizovaných šoků podle evropských obezřetnostních předpisů. Dále se doplňuje popis

komentáře k výkazům FPS (ČNB) 10-01 a FPK (ČNB) 10-01, který budou banky předkládat v případě použití inovativních struktur financování.

K Čl. II

ČNB sdělila EBA svůj záměr naplňovat obecné pokyny k harmonizovaným definicím a vzorům pro plány financování úvěrových institucí podle doporučení A4 ESRB/2012/2 (EBA/GL/2014/04) od 31. 12. 2015. První výkazy tak budou sestavovány již ke dni 31. 12. 2015 (s termínem předložení do 31. 3. 2016).

K Čl. III

Účinnost vyhlášky je stanovena dnem 1. ledna 2016, s výjimkou těch ustanovení, kde je požadováno první sestavení nových výkazů ke dni 31. 12. 2015, a proto je nezbytná jejich účinnost již po dni vyhlášení.

Povinnost vykazování plánů financování je upravena obecnými pokyny EBA k harmonizovaným definicím a vzorům pro plány financování úvěrových institucí podle doporučení A4 ESRB/2012/2 (EBA/GL/2014/04), které určovaly termín pro první předložení výkazů již k 30. 6. 2015. ČNB současně podléhá vůči evropským orgánům proceduře „comply or explain“, proto vyjádřila záměr se těmito obecnými pokyny řídit s tím, že předkládání těchto informací bude s nezbytným odkladem z důvodu času potřebného na implementaci stanovených požadavků.